

Spørgsmaalet om en endelig Ordning kan drøftes i en Kommission, og derfor har jeg i Udvalget brugt det Udtryk, at jeg i alt Fald ikke paa det nuværende Tidspunkt kunde tiltræde Kommissionstanken. Men hvis der ikke viser sig nogen Mulighed for en Ordning af en saadan midlertidig Karakter, fordi man fra Enmandskredssystemets Venners Side hilder sig i den Illusion, at denne Fremgangsmaade er Vejen til at bevare Enmandskredsene, og der maa optages Forhandling om at tilvejebringe en endelig Ordning, som allerede kan anvendes ved det første Valg, saa er det dermed givet, at Kommissionstanken helt maa bortfalde. Derfor bør Enmandskredsens Venner i alle Partier gøre sig klart, hvorledes Stillingen i Øjeblikket i Virkeligheden er, og handle derefter. Der er her i Tinget overordentlig mange, ja, jeg tror at turde sige, at der er Medlemmer indenfor alle Partier, som principielt er Tilhængere af Forholdstalsvalg i større Kredse. Hvis man vil, at denne Bevægelse ikke skal sætte Frugt i en Overgang til dette System allerede nu, er der ikke mange Timer tilbage til Overvejelse.

Det er min Opfattelse, at naar dette Lovforslag nu forlader dette høje Ting i den Skikkelse, som det har faaet fra Regeringens Side, kommer det til det andet høje Ting som et væsentlig formelt vedtaget Lovforslag. Det kommer saaledes — paa den Maade tror jeg at turde karakterisere Stillingen —, at Kravet om fuld Forholdsmæssighed som det første grundlovmæssige Bud møder meget stærkt i det andet Ting og møder meget stærkt til alle de fremtidige Forhandlinger, idet dette er tre Partiers Hovedkrav. Derimod møder Lovforslaget i ikke ringe Grad svækket med Hensyn til Muligheden for at bevare Enmandskredsene, svækket ved den Holdning, som Enmandskredsens Venner indenfor i alt Fald et af Partierne har indtaget ved at stille sig paa et negativt og afvisende Standpunkt.

Jeg vender tilbage til mit Udgangspunkt, at for mig er det politisk afgørende i denne Sag Spørgsmaalet om det første Valg, idet det forekommer mig, at samtlige Partiers Udtalelser før den foregaaende Valglovs Vedtagelse gik ud paa, at der maatte foretages Ændringer i Valgloven, som gennemførte Grundlovens Krav fuldt ud, saafremt det viste sig, at det nuværende System, den nuværende Valglov ikke slog til. Det er derfor det afgørende Spørgsmaal, hvorledes dette Krav

skal gennemføres. Dette Spørgsmaal har naturligt ikke kunnet løses paa nærværende Tidspunkt, fordi det er givet, at de Medlemmer, som ønsker Enmandskredsene bevaret, ikke opgiver dette, før det er definitivt fastslaaet, at Enmandskredsens Bevarelse i Forbindelse med Forholdstalsvalg ikke kan gennemføres. Men er dette definitivt fastslaaet, mener jeg ogsaa, at Øjeblikket er kommet til at gaa over til et andet System og søge dette gennemført.

Ordføreren (Borgbjerg): Det ærede Medlem fra Skern (Sigurd Berg) nævnedesom en af de Muligheder, der burde overvejes i den Kommission, som han ønskede, at man kunde beholde Grundlaget fra 1915, altsaa den nugældende Valglov med enkelte Ændringer. Naar det ærede Medlem tænker sig det, maa jeg meget beklage, at han har skuddet den nærmere Overvejelse og det nærmere Medarbejde fra hans og hans Partis Side paa dette Grundlag ud til en eventuelt kommende Kommission. Hvorfor har det ærede Medlem og hans Meningsfæller da ikke villet være med til allerede nu i Valglovsudvalget for Alvor at drøfte denne Mulighed og at yde et positivt Medarbejde til dens Gennemførelse. Baade Afsnit A og til en vis Grad ogsaa Afsnit B bevarer det nuværende Grundlag; det ærede Medlem vil maaske mene, at Afsnit B indeholder de største Ændringer. Det ærede Medlem sagde, at naar der blev saa mange Til lægsmandater, kunde han ikke gaa med til enkelte Ændringer — det var det Udtryk, som det ærede Medlem brugte. Det gælder i hvert Fald Afsnit A; men vi har ikke mærket nogen som helst Lyst til positivt Medarbejde fra det ærede Medlems og hans Meningsfællers Side. Det ærede 6te Medlem for Maribo Amt (Asger Karstensen) omtalte det ogsaa som en Mulighed — og det glædede mig, at der i hans Tale dog var en Antydning af, at det var en Mulighed, om han end ganske vist kaldte det Lapperi og talte om at føje nogle Lapper til paa det nuværende Grundlag —, at man kunde samles om et endeligt Resultat. Det ærede Medlem fra Skern kom ind paa den Tanke, som han saa ofte har været inde paa, og som han heller ikke nu kunde undlade at omtale lidt nærmere, nemlig det Hensyn til Befolkningstætheden, som han ønsker taget. Men det bestrides jo ikke fra nogen Side, at man kan tage dette Hensyn lokalt og dog respektere Hovedbudgetet